

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

THE RELATIONSHIP BETWEEN PARTICIPATIVE ADMINISTRATION AND EFFECTIVENESS OF
SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHAIYAPHUM

วรวัลลัญช์ พัววิสิทธ์¹, สรรฤดี ดีปุ²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Worawalun Puawisit¹, Sanrudee Deepu²

Educational Administration Department, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Corresponding Author E-mail : nep.june501@gmail.com¹, sanrudee.d@gmail.com²

(Received : June 7, 2024 ; Edit : June 20, 2024 ; accepted : June 21, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 320 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล รองลงมา ได้แก่ การไว้วางใจกัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู รองลงมา ได้แก่ ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านการพัฒนาให้นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .835 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมรายด้านกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และการตัดสินใจร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .751 รองลงมา คือ การไว้วางใจกัน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .738 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .732 ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .730

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์, การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิภาพของโรงเรียน

Abstract

The purposes of this research were 1) To study Participative Administration of schools Under The Secondary Educational Service Area Office Chaiyaphum 2) To study Effectiveness of schools Under The Secondary Educational Service Area Office Chaiyaphum 3) To study The Relationship between Participative Administration and Effectiveness of school Under The Secondary Educational Service Area Office Chaiyaphum. The sample was group of 320 School administrators and teachers Under The Secondary Educational Service Area Office Chaiyaphum in the academic year 2565, the research instrument was a questionair. The statistics used for analyzing were percentage, mean, standard deviation, Pearsons product moment correlation coefficient, frequency distribution.

The results of the study were as follows :

1) The opinion of educational administrators and teacher of schools about the participative administration of schools under the secondary educational service area office Chaiyaphum was at the high level overall. When considering each side, it was found that every side was also high level which could order from highest to lowest at goal setting in organization, shared decision making, participatory evaluation, trust and benefits respectively.

2) The opinion of educational administrators and teacher of schools about Effectiveness of schools Under under the secondary educational service area office Chaiyaphum was at the high level overall. When considering each side, it was found that every side was also high level which could order from highest to lowest at the satisfaction of teachers, producing students with high academic achievement, developing students to have a positive attitude, solving problems within educational institutions and ability to adapt and develop to the environment respectively.

3) The Relationship between participative administration and Effectiveness of schools Under The Secondary Educational Service Area Office Chaiyaphum was a positive correlation with statistical significance at the level of .01 and the correlation coefficient was at .835. When considering the relationship between participative administration on each side and the effectiveness of schools found that there was related statistical significance at the level of .01 which could order the correlation coefficient from highest to lowest at setting goals and objectives and decision – making were related to the effectiveness of schools and there was a relatively high positive correlation, the correlation coefficient was at .751. Trust was related to the effectiveness of schools and there was a relatively high positive correlation overall, the correlation coefficient was at .738. Participatory evaluation was related to the effectiveness of schools and there was a relatively high positive correlation overall, the correlation coefficient was at .732.

Participation in benefits was related to the effectiveness of schools and there was a relatively high positive correlation overall, the correlation coefficient was at .730 respectively.

Keywords : Relationship, Participative Administration, Effectiveness of schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศตามข้อมูลในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เป้าหมายที่ 3 และเป้าหมายที่ 4 คือ ปัญหาคุณภาพการศึกษาของชาติยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งคุณภาพของกระบวนการจัดการศึกษาเป็นสาเหตุหนึ่งที่ต้องนำมาวิเคราะห์ ทั้งนี้ในยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา ได้ใช้แนวทางบทบาทของหน่วยงานภาครัฐให้ส่งเสริมสนับสนุน กำหนดมาตรการจูงใจทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา และบทบาทของผู้บริหารที่ต้องมีภาวะผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถทั้งด้านบริหารและวิชาการตามมาตรฐานสมรรถนะและมาตรฐานตำแหน่งและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 80-81) และมากกว่านั้นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 37 โรงเรียนในรอบ 3 ปี ย้อนหลัง ถือว่ามีการเปลี่ยนแปลงในสายการบริหารหลายด้าน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเกษียณอายุราชการเป็นจำนวนมาก ปัญหาที่พบหลังจากมีผู้บริหารสถานศึกษารุ่นใหม่เข้ามาบริหารสถานศึกษาปัญหาหนึ่งคือ ความต่อเนื่องของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่อาจจะมีช่วงเปลี่ยนผ่านในแต่ละโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจส่งผลให้เกิดความไม่เข้าใจใน การทำงานร่วมกันของครู บุคลากร รวมถึงชุมชน ผู้ปกครอง การส่งเสริมให้เกิดการบริหารในหลายรูปแบบจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารยุคใหม่ เพื่อที่จะนำพาโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น กล่าวคือ สถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ต้องเพิ่มขีดความสามารถในทุกด้านทั้งด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านเทคโนโลยี เพื่อรักษามาตรฐาน ส่งเสริมสนับสนุนมุ่งพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ในภาพรวมของจังหวัด ดังนั้นในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องเป็นผู้นำองค์กรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีสมรรถนะในการบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของชาติและสามารถผลิตบุคลากรที่เกิดจากผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ (ธีรศักดิ์ อุปรมย์อุปไมยอชิชัย และสุชาติ บางวิเศษ, 2561, น. 89)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสามารถทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารส่วนมากใช้ในวงการบริหาร เมื่อนำไปใช้ในโรงเรียนก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น เป็นการระดมผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์เพื่อร่วมกันจัดการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญของโรงเรียน เป็นการระดมทรัพยากรด้านการเงินและด้านวิชาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน สร้างและสนับสนุนให้เกิดผู้นำใหม่ ๆ ในทุกระดับ เพิ่มปริมาณและคุณภาพการติดต่อสื่อสารสร้างความยืดหยุ่นในการทำงานทำให้เกิดการริเริ่มจัดทำโครงการใหม่ ๆ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน การที่ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณจึงเกิดแนวทางที่จะต้องใช้งบประมาณโดยประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในโรงเรียนได้เสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงการศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมและมีสิทธิในการบริหารการจัดการศึกษา การบริหาร และการตัดสินใจด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและทำโครงการใหม่ ๆ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2563) และการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้การพัฒนาโรงเรียนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งจะก้าวสู่การพัฒนาโรงเรียนในยุคสมัยใหม่ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองโดยการใช้หลักการบริหารที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วม

ตัดสินใจ รวมถึงการกล้าที่จะเปิดรับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกที่ต้องการสนับสนุนเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยความเต็มใจโดยมีเป้าหมายหลักเดียวกันคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับประสิทธิผลของโรงเรียนที่จะส่งผลต่อศักยภาพของผู้เรียนต่อไป

การที่องค์กรจะประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายนั้น ตัวชี้วัดที่จะเป็นเครื่องมือตัดสินในขั้นสุดท้ายว่าการบริหารองค์กรประสบความสำเร็จหรือไม่ก็คือ ประสิทธิภาพองค์กร(Organizational effectiveness) โดยที่ประสิทธิภาพองค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่งในศาสตร์ทางการบริหาร เพราะเป็นการแสดงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์กร (Amitai Etzioni, 1964, p. 64) ถ้าองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ก็สามารถดำรงอยู่ต่อไป แต่ถ้าไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรนั้นก็ล่มสลายไป (Chester I. Barnard, 1968, p. 56) แต่การที่จะทำให้ประสิทธิภาพบังเกิดขึ้นได้อาจต้องอาศัยกระบวนการที่ชัดเจน ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย และการที่จะสามารถทำให้บุคลากรในองค์กรทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันสิ่งสำคัญคือผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้หลักการแบบมีส่วนร่วมเข้าสนับสนุนถือเป็นเรื่องที่ทำหาย โดยต้องอาศัยความรู้ความสามารถทำงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนได้

จากการที่มีผู้บริหารสถานศึกษารุ่นใหม่เข้ามาบริหารสถานศึกษา ทำให้ขาดความต่อเนื่องของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเนื่องจากมีช่วงเปลี่ยนผ่านในแต่ละโรงเรียน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจเกิดความไม่เข้าใจในการทำงานร่วมกันของครู บุคลากร รวมถึงชุมชน ผู้ปกครอง ส่งผลให้คุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพอใจ เป็นเหตุให้สถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ต้องเพิ่มขีดความสามารถในทุกด้านทั้งด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านเทคโนโลยี เพื่อรักษามาตรฐาน ส่งเสริมสนับสนุนมุ่งพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ในภาพรวมของจังหวัด การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสามารถทำให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารนิยมใช้เมื่อนำไปใช้ในโรงเรียนก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นชี้ให้เห็นว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้ โดยหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้จะส่งผลต่อความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนได้โดยตรงและมากไปกว่านั้นหากบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้นไปกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาของโรงเรียนก็จะทำให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพของโรงเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

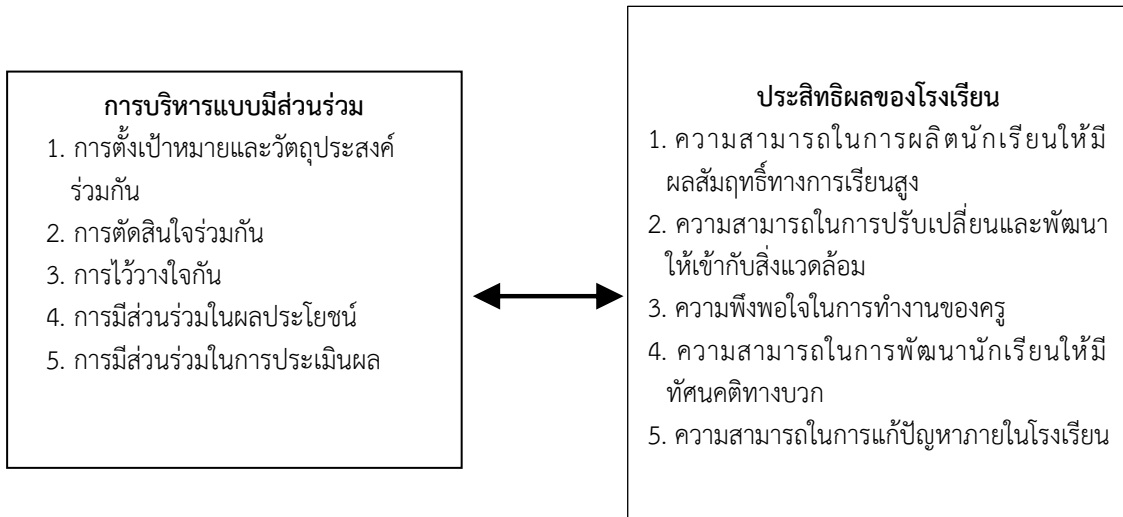
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดโดยการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียน จากการศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักการศึกษา ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้องค์ประกอบ ดังปรากฏในภาพประกอบที่ 1

ตัวแปร

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ทั้งสิ้น 1,841 คน ปีการศึกษา 2566 จาก 37 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 320 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607 – 610) ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม แล้วทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน

ตัวแปร

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่
 - 1.1 การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน
 - 1.2 การตัดสินใจร่วมกัน
 - 1.3 การไว้วางใจกัน
 - 1.4 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

- 1.5 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้แก่
 - 2.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน
 - 2.2 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม
 - 2.3 ความพึงพอใจในการทำงานของครู
 - 2.4 ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 - 2.5 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน
- ตอนที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (1967)
- ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (1967)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ เอกสาร วารสาร รวมทั้งหลักการ แนวคิด ทฤษฎี กำหนดโครงสร้างและสร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหา
2. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence หรือ I.O.C.) อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ผลปรากฏว่ามีค่า 1.00 ทุกข้อ
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990, pp. 202-204) ผลปรากฏว่า แยกตามองค์ประกอบมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.90 – 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 2 ฉบับ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปยังโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ พร้อมด้วย QR Code แบบสอบถาม โดยการส่งผ่านระบบออนไลน์
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามตามที่ได้รับกลับคืนทางระบบออนไลน์ และในกรณีที่ได้รับแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวน ผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชัยภูมิ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	4.50	0.54	มาก
2. การตัดสินใจร่วมกัน	4.49	0.56	มาก
3. การไว้วางใจกัน	4.47	0.55	มาก
4. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.46	0.55	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.48	0.53	มาก
รวม	4.48	0.55	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ใน
ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.54)
รองลงมา คือ การตัดสินใจร่วมกัน ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.56) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{x} = 4.48$, S.D. =
0.53) การไว้วางใจกัน ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (\bar{x}
= 4.46, S.D. = 0.55)

ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ
ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.47	0.56	มาก
2. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้า กับสิ่งแวดล้อม	4.44	0.55	มาก
3. ความพึงพอใจในการทำงานของครู	4.48	0.55	มาก
4. การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.46	0.53	มาก
5. การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.45	0.56	มาก
รวม	4.46	0.55	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ ด้าน

การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.56) ด้านการพัฒนาให้นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.32) และด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.32) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.30)

ผลการศึกษาค่าสัมพันธระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y
X ₁	.593**	.640**	.675**	.638**	.596**	.751**
X ₂	.593**	.640**	.675**	.638**	.596**	.751**
X ₃	.610**	.631**	.635**	.633**	.578**	.738**
X ₄	.561**	.586**	.648**	.635**	.615**	.730**
X ₅	.587**	.583**	.620**	.649**	.619**	.732**
X	.895**	.895**	.903**	.875**	.875**	.835**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .835

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมรายด้านกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X₁) และการตัดสินใจร่วมกัน (X₂) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .751 รองลงมา คือ การไว้วางใจกัน (X₃) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .738 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₅) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .732 ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (X₄) มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมในระดับค่อนข้างสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .730

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยและสรุปผลการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน นำมาอภิปรายดังนี้ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 1 บุคลากรใน

สถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษาที่เป็น เช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษา เพราะการกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยให้โรงเรียนมีแนวทางในการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ อารมณฺ์ เต็งชู (2555, น. 12-13) กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน จัดทำ แผนยุทธศาสตร์ แผนงานและโครงการประจำปี มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ มีส่วนร่วมในการวางแผน กลยุทธ์ในการจัดงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา การบริหารของสถานศึกษาเป็นไปตามขั้นตอน การวางแผนการดำเนินงานและการประเมินผล บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ นูรไอนี เจ๊ะกา (2557, น. 7-8) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมร่วมกันและเปิดโอกาสให้ ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนางานมีการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน จะทำให้สถานศึกษามี ประสิทธิภาพการดำเนินงานสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสราพร แซ่มชุงาม (2561) ที่ได้ ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่ม การศึกษาท้องถิ่นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนุตม์ อรรถจินดา (2562) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนศุทธรัตนวัฒนาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนศุทธรัตนวัฒนาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อยดังนี้ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน การไว้วางใจกัน ความยึดมั่นผูกพัน และความเป็น อิสระต่อความรับผิดชอบในงาน

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความพึงพอใจใน การทำงานของครู นำมาอภิปราย ดังนี้ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 1 สถานศึกษามีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียน การสอนและการทำงาน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีการจัดสถานที่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมการ จัดการเรียนการสอน ทั้งห้องเรียน ห้องทดลอง และโรงยิม รวมไปถึงสถานที่การทำงานของครูที่สถานศึกษาส่วน ใหญ่มีการจัดเตรียมได้อย่างมีความเหมาะสมเอื้อต่อการเตรียมการสอนของครู และยังอำนวยความสะดวกในการ ทำงานให้กับคณะครูเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ ยุคตันทน์ หวานฉ่ำ (2555, น. 8-9) ที่กล่าวว่า ความ พึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง ความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งที่จะปฏิบัติงานของโรงเรียนให้บรรลุผล สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งการมีบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาจะช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูมีความ กระตือรือร้นในการทำงาน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างดีและมีการพัฒนาสื่อการ เรียนการสอนที่ทันสมัยและเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ กษมาพร ทองเอื้อ (2555, น. 74) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง พฤติกรรมของบุคลากร ในโรงเรียนที่แสดงออกถึงการยอมรับในการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และมีความเต็มใจในการทำงาน อันเป็นผล มาจากบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการทำงานทำให้ครูมีความพยายามในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จใน ระดับสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสา พรหมสุวรรณ (2561) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง

การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูโดยภาพ รวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ เหมรานนท์ (2564) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .835 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมรายด้าน กับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งการตั้ง เป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1) และการตัดสินใจร่วมกัน (X_2) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์สูงที่สุด ในระดับค่อนข้างสูง ที่ เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การตั้งเป้าหมายและการตั้งวัตถุประสงค์และการตัดสินใจ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญของการทำงาน เพราะเมื่อเรามีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์จะทำให้การทำงานมีทิศทาง การดำเนินงานที่เหมือนกัน มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน ไม่เกิดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงาน และเมื่อเปิด โอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานก็จะทำให้เราได้ แนวทางที่ แปลกใหม่ มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิสรุต เพ็ชรสีม่วง (2564, น. 7) ที่กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน หมายถึง การร่วมกำหนดขอบเขตของงานที่จะทำ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติ เป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกันในองค์กรให้ การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สร้างความรับผิดชอบร่วมกัน และสามารถควบคุมการทำงานได้ง่ายขึ้น และ วิสรุต เพ็ชรสีม่วง (2564, น. 9) ยังกล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ว่าหมายถึง การให้ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ การแสวงหาทางเลือกประเมินทางเลือกเพื่อการตัดสินใจ และตัดสินใจเลือกแนวทางในการปฏิบัติ โดยจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนุต์ม อรรถจินดา (2562) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียนศุภรัตันวัฒนาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน ผลการวิจัยพบว่า การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ ประสิทธิผลของ วิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราม เรือนทองดี (2564) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจร่วมกัน มีความสัมพันธ์ในทางบวก กับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพพร สืบ เทพ (2561) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมี ความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลการพัฒนาสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ในทิศทางบวก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิผลตามที่ได้กำหนดไว้

1.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรยึดถือและปฏิบัติให้คงอยู่ต่อไป โดยการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ภาพความสำเร็จของสถานศึกษา เพื่อนำพาให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิผลตามที่ได้กำหนดไว้

1.3 ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาทั้งด้านหลักสูตร นโยบาย อาคาร สถานที่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงสื่อการสอน ให้สอดคล้องและทันสมัย มีความยืดหยุ่น ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และการตัดสินใจร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ภาพความสำเร็จของสถานศึกษา และมีโอกาสได้ร่วมกันตัดสินใจและแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รู้สึกถึงการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กษมา ทองเอื้อ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล. ปรินญาณิพนธ์หลักสูตร ปรินญาณการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธนุต์ม อรรถจินดา. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและ ประสิทธิผลของโรงเรียนศุภรัตน์วัฒนาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปเมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2561). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิสรพร แซ่มชุงาม. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัด เทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นุรไอนี เจ๊ะกา. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียน มาตรฐานสากล
- จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยะลา.
- ประไพพร สืบเทพ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการพัฒนาสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราช ภัฏราชชนครินทร์.
- พรเทพ เหมรานนท์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พงษ์เทพ จันทสุวรรณ. “The functions of the executive Chester I. Barnard, 1938.”, วารสารสมาคม นักวิจัย 20, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2558), น. 176.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ราม เรือนทองดี. (2564). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วันวิสา พรหมสุวรรณ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิศรุต เพ็ชรสีม่วง. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. [Online]. Available : <http://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>. [2566, กรกฎาคม 16].
- อารมณั เต็งชู. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึกผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- อุทัย บุญประเสริฐ. การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. [Online]. Available :

<https://www.kroobannok.com/20410>. [2566, กรกฎาคม 10].

Barnard, Chester I. The functions of executive. Cambridge: Harvard University Press. Massachusetts, and London, England, 1968.

Etzioni, Amitai. (1964). Modern Organization. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.